

Szerkesztőségi iroda:
Nagy-Becskek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Hirdetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy hóra ——— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1900.

XXIX. évfolyam. 175. szám.

Szerda, augusztus 1.

A pártok szervezése.

Nagybecskerek, augusztus 1.

(Dsk.) A közelgő választások, bár azok határidejétől minden valószínűség szerint egy egész kerek esztendő választ el, már nagyon is előrevetik mozgalmáinak kaleidoszkopszerű árvonalait.

Majdnem tiszta bizonyossággal állítható, hogy ebben a békekorszakban, mely a Széll kormány által inauguráltatott, a minthogy a kormány politikájának kontinuitásához képest eddig sem, úgy ezután sem fognak oly hullámverések kavarni a parlamenti életünkben, melyek az időelőtti új választásokat a rendes időtartamon belül szükségesnek, avagy jogszertinek tüntetnék föl.

Óriási horderejű kérdések kerültek napirendre a lefolyt ülészekben is, melyek — hogy csak a kiegyezési tárgyalásokat említjük — más időkben, más kormányok alatt a különböző fölfogások késhegyig menő harcában nagy viharok okozóivá váltak volna, a mi aztán végeredményben a nemzetre való appellálást hozta volna magával. Ámde a Széll kormány békeszeretettel párosult tapintatos bölcsesége e nagy ellentétek Scyllái is Charibdissei között oly szerencsésen vezette át az ország hajóját, hogy minden nagyobb rázkódás nélkül evezünk ki a csöndes, nyugalmas vizekre, hol enyhe, üdítő szellő lengett fölénk s megkértszerzte munkaerőnket a várható viharok ellenében. Az olcsó élcelődések s a roszakaratu ráfogások mind lepatannak arról a szilárd nyugalomnak a tükréről, melyet az ország élő közvéleménye e tekintetben fölmutat. Nem vehetjük rossz néven, de természetesen találhatjuk, sőt ily körülmények között csaknem határtalan bizalommal nevezhetjük azokat a szárnypróbálgatásokat, melyeket egyes ellenzéki pártok a jövő választási kampagne szá-

mára való előkészülettel megeresztenek. Rossz néven azért nem, mert teljes joguk van rá, természetesnek azért, mivel a parlamenti szünet utolsó szusszanata a legjobb alkalmat szolgáltatja és bizalommal azért, mert az eddigi eredmények napnál fényesebben bebizonyították, hogy az egyestült szabadelvű párt hatalmas összessége, akár a közjogi, akár a felekezeti konkolyhíntők kicsiny serege fölött nagy diadalt fog aratni.

A nem csak elemeire, hanem egyes tagjaira szétdarabolt közjogi ellenzék sehol sem tudott a szárnypróbálgatások során egyetlen számba vehető sikert sem fölmutatni. Az örökös személyi torzalkodás még nyilván látottabbakká tette azokat a gyógyíthatatlan sebeket, melyeket a tartalmatlan közjogi ellenzéki eszme már csak az által is szenvedett, hogy immáron 33 esztendeje élünk a közjogi viszonyban és virágzunk, gyarapodunk. Nem is szólunk arról, hogy az Ugron árnyalat kis töredéke mekkora mértékben lejárt a közelmult skandalózus krónikájának tanúsága szerint.

A még egyetlen számbavehető ellenfél a néppárt, mely önön nevében hordja a legnagyobb hazugságot, a mikor csupán katolikus népet ismer. No de, szerencsére, bevette sáncai közé a nemzetiségeket is, ad majorem Dei gloriam, nyilvánvaló hazafiságból, felekezeti tekintetek nélkül. Válgék annyira egészségére, a mint az országnak kárára van! Azonban sem az egyetértő hazafiság, sem a felekezeti béke mindennél féltettebb eszméje iránt táplált rajongó szeretetünknek nem szabad negligálnia azt a fanatikus szívósságot, a melylyel a néppárt országszerte dolgozik gyarapodásának érdekében. Már többször hangsúlyozva volt e hasábkon, hogy felekezeti pártnak nincs jogosultsága sem a mi parlamentünkben, sem sehol a világon.

A pártok szervezkedjenek politikai s nem felekezeti hitelvék szerint, főként pedig törvényes alapon, mert hát a magyar büntető törvénykönyv 172. §-ának második bekezdése azt mondja, hogy két évig terjedhető államfogház s ezer forint pénzbírság sújtja azt, a ki . . . egy hitfelekezeti gyűlésre izgat a másik ellen. Vajjon mit mivel a néppárt s annak egyes tagjai? . . . Pedig a tetten kapás még az immunitás védelme alá se tartozik! . . .

Egy szó, mint száz, résen kell állania minden hazafinak s első sorban az összeforrott szabadelvűpárt minden tagjának, félre téve a személyes s épen ezért beteges ambíciókat, a multakból feljáró ellentéteket s kezet kell fogni a néppárt fanatikus és részben terrorizáló terjeszkedése ellen.

Mi nagyon bizunk abban, hogy az egyöntetű működés, mely csak összetartó szervezkedésben nyilvánulhat, be fogja bizonyítani a jövő választás tiszta retortáin is azt, hogy a szabadelvűpárt mögött nem csak fényes mult, hanem az ország javára fényes jövő is áll.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. sz.) mindennap reggeli 5 1/2 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére csak kedden és pénteken délután 5 óráig. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad; zuhanyfürdő egész nap.

Augusztus 4. Gutenberg-ünnepély.

Augusztus 27. Közigazgatási bizottság.

— A jegyzői internátus helye. A szeptember 1-ével Nagybecskereken megnyitól közigazgatási szakiskolába, mely a törvény szerint csak egy évfolyamból áll, tömegesen érkeznek be a kérvények. Már eddigelé 80-nál több fiatal ember kérte fölvetelét. Nagy gondot okoz most az illetékes körökben a szakiskolának és a vele egybe-

A „TORONTÁL“ tárcája.

Kettesben.

Csókjaimmal elárasztom
Puha kezéd bőven —
Ha megsugom, hogy szeret'ek,
Mért fordulsz el tőlem?

Ha derekad átkarolnám
Miért menekülsz el —
Hová legyek e szerelmes
Vágyakozó tüzzel?

Hová legyek a szivemmel,
Mely tiédre vágyik? —
Szörnyet hal, ha nem csitítja,
Gyógyítja másikat.

Nem tudsz hozzá? megtanítlak,
Ugyis csak ezt várom:
Egy perc alatt lecsókolom
Összes tudományom!

Vihar Béla.

Cseke Péter pipája.

Emberemlékezet óta a minap történt először, hogy öreg Cseke Péter a pipa nélkül ment végig az utcán. Lehajtott fejjel, szegyenkeze, mintha valami nagy bűn nyomná a lelkét.

De meg kell mondanom, hogy voltaképpen ki is ez a Cseke Péter és az ő pipája? Mert eddig ez a kettő együtt járt, mintha összenőtték volna. Ambár nem nagyon illettek egymáshoz. Hogyan is, mikor Cseke Péter egy ütökopott alak, akit összetörték az esztendő, meg a nyomorúság, a peredi csata óta pedig az egyik

lábára sánta is. Látnivaló, hogy ilyen emberhez, aki foglalkozására nézve szőlőpásztor, nem igen illik az a szép barna-pirosra kiszivott, esztükupakos tajtékpipa, amelyet az ember inkább a vicispán szájában szeretne látni.

Pedig mégis Cseke Péter érdemelte meg azt a pipát. Ugy történt az, hogy a fiatal urasággal együtt voltak honvédek és mikor a szolnoki csatában a fiatal ur súlyosan megsebesült, Cseke Péter hozta ki onnan a csatatérről, hogy össze ne tiporják. Az édesanyja aztán hazahozta a fiát, el is temette nemsokára. Mikor később Cseke Pétert is sántán hazaküldték, az öreg nagyságos asszony fölhívatta magához. Elmondatta vele, hogyan történt a dolog ott Szolnokon; jólesett neki kisírni magát az egyetlen fiáért. Mikor pedig elbocsátotta, azt mondta neki:

— Kivánj valamit, édes fiam. Ha tehetem, szivesen megteszem.

— Megkövetem a nagyságos asszonyt, nem pénzért tettem.

— Tudom, édes fiam, nem is azt mondom, de mégis jólesnék a lelkemnek, ha valamit kívánnál.

Cseke Péter gondolkozva nézett szét a szobában. Meglátta ott a néhai nagyságos ur pipatartóján azt a szép tajtékpipát és azt kérte magának. Így jutott hozzá.

Azóta a pipa megbarnult, Cseke Péter pedig erősen megszurkült, de soha meg nem váltak egymástól. Pedig a nyomorúság ugyan sokszor késztette, hogy tuladjon rajta, és lett

volna rá vevő is. A gazdag Kukorelli mészáros, aki nagy pipás, már esztendő óta kéri, igért már érte tizenöt forintot is. De Cseke Péter mindig csak azt mondta:

— Nincs az urnak annyi pénze, hogy ezt megfizesse.

Pedig pipázni kétkrajcáros cserép-pipából is lehet, annak a pénznek meg de sok helye lett volna a háznál. Kivált mióta a veje is meghalt és az özvegy leánya is rámaradt az árvájával. Öreg ember dolga keveset ér, az asszonyé még kevesebbet. Így aztán amellet a három forint mellett is, amit a honvédségtől kap minden hónapban, csupa tengődés az életük.

Az öreg nyártól őszig előrizgette a szőlőt, s míg a leánya aratni ment, a kis unoka gyerek is meg volt az öreggel odakünn. Abból a „főzéből“, amit a szőlősgazdák hoztak ki, eléldegéltek mind a ketten. Még mulatsága is volt a gyereknek, mikor a kerepelővel kergethette a seregélyeket és verebeket.

Hanem télire a kettejök keresményéből is nagyon szűkösen maradt. Most meg, hogy ugy megdrágult az eleség, a szegény embernek egy kis liszteskére is alig jut. A tél elején az asszonynak is csizmát kellett venni, meg a gyereknek is, meg egy kis ruhát is, mivelhogy iskolába jár. A vége az lett, hogy pénz nem maradt. Amit meg a lánya télen tollfosztással, maga meg kukoricamorzsólással keres, kenyérré is alig elég.

kötött internátusnak elhelyezése. Tervbe vették, hogy a zsidó hitközség által felhagyott 5 teremmel bíró iskolában helyezik el az iskolát, de ez a helyiség alig volna elegendő; sokkal jobbnak látszik a kamarális korcsmának megfelelő átala kítása, ahol csekély átalakítással kényelmesen el lehetne helyezni a szakiskolát az internátussal egyetemben, a hol mintegy 50 fiatal ember kapna lakást és étellemezt.

— **Nemzetközi sajtókongresszus.** Párisból jelentik: A nemzetközi sajtókongresszus, melyen részt vesz a V. H. O. Sz. kiküldöttjei között dr. Brájer Lajos, a „Torontál“ felelős szerkesztője is, hétfőn délután öt órakor ült össze. A megnyitót ünnep arra a két rövid beszédre szorított, melyet Mezières, a párisi sajtóegyesület elnöke és Singer Vilmos, a kongresszus elnöke, a kongresszus nevében mondott. Mezières bejelentette, hogy Monzá-ból érkezett hír szerint meggyilkolták Umberto királyt, a kinél a kongresszus tavaly oly szíves és meleg fogadásban részesült. Azt indítványozza, hogy a kongresszus részvétlét küldjön az olasz kormányhoz és gyáza jelűl függesztesse föl tanácskozását. Az indítványt elfogadták, mire a kongresszus a következő kondoleáló táviratot küldte az olasz királyi családhoz: — A sajtó egyesületek nemzetközi kongresszusa, a mely a párisi Sorbonne-ban van együtt, az olasz királyi családnak és az olasz nemzetnek tiszteletteljes és fájdalmas szimpátiáját fejezi ki és gyászának jelűl függeszti üléseit.

— **A kivándorló zsidók ügye.** A belügyminiszter rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben hangsúlyozza, hogy az ország területén való átutazást a legutóbbi napokig megengedte mindazoknak, akik az ország területén való átutazáshoz szükséges eszközökkel rendelkeztek s csak azoknak nem engedte meg a határ átlépését, kik önfentartási eszközökkel s uti költséggel nem voltak ellátva. A kivándorlóknak tulajdonképpen része azonban már Bécsig is csak hitorsossai támogatásával tudott eljutni, onnan a továbbutazásra pedig ezek már semmiféle eszközzel sem rendelkeztek és az ily helyzetben levő, vagyontalan, önfentartási eszközökkel nem rendelkező s továbbutazásra teljesen képtelen kivándorlókat más államok már nem hajlandók területükre bebocsátani, hanem azoknak visszaküldését határozták el. Mivel pedig az ily vagyontalan, semmiféle önfentartási eszközökkel nem bíró tömegeknek az ország területén való megtérése sem államrendőri, sem közigazgatási tekintetektől meg nem engedhető, Magyarországra ilyképen visszairányított vagy visszajött ilyen kivándorlókat a belügyi kormány is kénytelen Romániába visszaszállítani; és mivel ezen egyéneknek utközben való elhelyezése és kényszer-továbbítása ugy egyes községeknek, mint az államnak tetemes s indokolatlan anyagi terhével jár, de meg a kivándorlók érdekében is csak óhajtható annak meggátálása, hogy ezek utjuk bizonyos részéig eljutva, onnan költség hiányában egyik államból a másikba toloncoltassanak, a belügyminiszter elrendelte, hogy mindaddig, míg a romániai kivándorlás feltételei s módjai véglegesen

megállapítottak, a további bonyodalmak és nehézségek kikerülése céljából, de maguknak a kivándorlóknak érdekében is Romániából egyetlen kivándorló se bocsáttassék az ország határán át.

— **Lóga Koszti meghalt** Változatos élet zártult be az éjjel a nagybecskereki József kórházban. Lóga Szilárd, Torontálmegye hajdani főszámvevőjének fia meghalt. Bal lábujján támadt egy sebe, amely tüszkösödésbe ment át s ez okozta a 42 éves életerős férfinak korai kimulását. Iskoláit Nagybecskereken kezdte, de korán félbehagyta és elsőben is Weisz Izidor üzletében keresett alkalmazást. Egy pár évi inakodás után 17 éves korában azonban katonának állott be. Ritka nagy termete miatt nem akadt a raktárban számára kész ruha és csákó, amelyeket külön kellett testére szabtatni. 18 éves korában már ezredősből (tambour major) volt, 22 éves korában pedig a vármegyéhez került, mint csendbiztos. Itt temérdek lovat agyonlovagolt. Németh József temesvári felszentelt püspök egyszer bérmálni járt Nagybecskereken s midőn Lóga lóhátról rendezkedett volna a fogadtatás körül, a ló négy lába négyfelé szakadt a 160 kiló teher alatt s az utca közepén kiadta párját. Ezután volt iskolatársához Kiss Elemér földbirtokoshoz került mint ispán Béga Szt. Györgyre, ahol kellemesen teltek napjai; Kiss Elemér barátságával is kitüntette s voltaképpen valóságos major domus lett a családnál. Itt szerencsés spekulációk után pénzhez jutott s felcsapott bérlőnek, de magának nem tudott gazdálkodni s néhány év múlva tönkre ment. Ekkor Nagybecskerekre került alkaptánynak; szigorúságával és erélyességével réme lett a csirkefogóknak és tolvajoknak, de öt évi szolgálata után állásáról önként lemondott. Azóta sem volt a városnak ilyen alkaptánya, a ki imponálni tudott a tömegnek és elsőrendű rendezőnek bizonyult nagyobb alkalmakkor. Alkaptánysága idejére esik, hogy a Wekerle-kormány mellett az egyházipolitikai javaslatokért tüntetést rendeztek Budapesten a városligetben. A nagy erejű és robusztus alakjáról híres férfit fölhírták erre az alkalomra, ahol mint zászlótaró szerepelt. Lemondva hivataláról, a Hagenmacher-féle promontori sörgyárba került felügyelőnek, de nyugtalan természete nem bírta ki sokáig a fegyelmezett munkásságot s Ós-Budavárában talált alkalmazást, ahonnan kilépve, legutóbbi mint egy vándor bűvész impresszáriója fordult meg Nagybecskereken. Itt is maradt a kórházban s itt halt meg köztünk. Jó kedélyű, soha el nem csüggedő bohém volt szegény Lóga Koszti, a ki szegénysége idején is megosztotta utolsó garasát a szűkölködővel, ha hozzá fordult. Nem vette az életet soha a komoly oldaláról, mint a hogy

semmit sem vett komolyan. Legyen sokat hányattott, fáradt testének könnyű a föld és édes a pihenés.

— **A cséplés áldozatai.** A nagybecskereki határban dolgozott a cséplés körül Joszics Jován. Munkaközben egy feloldatlan buzakévé dobott be a gépbe, a mitől aztán torlódás támadt. Mikor észrevette a hibát, utána kapott a kévének, hogy azt szétoldja, e közben a cséplődob elkapta Joszics kezét s az egész embert berántotta a dobba, hol végtagjai teljesen szétroncsolódtak. Nagynehezen sikerült a gép közül kiszabadítani, de utána pár percre meghalt. — Mellenezen két fiatal leány esett áldozatul. Vojnovics Vládó birtokán a cséplőgép tetején dolgozott Vukasin Szavéta és Peresztyin Mar, a kik az etető kezébe adogatták a kévéket. Egyik buzakazának a cséplését végezte, a mikor a két leány a cséplő tetején szétszóródva volt gabona összesepesével foglalkozott. E közben a mozgásban levő gép elkapta az egyik leány szoknyáját és berántotta a dobba. A másik leány utána kapott a pajtásának, miközben megcsuszott és ő is beleesett a dob közé. A gépet megállították ugyan, de már akkor Vukasin Szavétának mindkét lába és egyik keze. Peresztyin Marának az egyik lába és egyik karja volt kiszakítva. A két leány elvételét következtében másnap meghalt. A vizsgálat mind a három esetben kiderítette, hogy a szerencsétlenséget vétkes gondatlanság idézte elő. — Szerő-Sz.-Péteren Rader Ferenc gépészt, a ki a mozgásban lévő gépen valamit igazítani akart, a gép szíja elkapta s magával rántotta a cséplőgép kerekéi közé, hol szörnyet halt. Mire a gépet megállították, a szerencsétlenül járt gépésznek csak összeroncsolt holttestét tudták a gép közül kihuzni.

— **Tűz.** Billéden tegnap délután eddig ismeretlen okból kigyulladt Graff J. háza és az uralkodó szeles idő következtében még hat ház és a házak udvarán levő összes gabonatermes porrá égett. A temesvár-gyárvárosi és józsefvárosi tűzoltóságok külön vonaton azonnal a helyszínén voltak ugyan, de már csak lokalizálni voltak képesek a tüzet, mely munka éjjeli egy óráig tartott. A kár mintegy 120-140.000 koronát tesz ki, mert csak az épületek voltak biztosítva, a gabonatermes ellenben nem. Hire jár, hogy a tűz gyújtogatás folytán keletkezett.

— **A sváb — meg a csizmak.** Michel gazda, egy torontáli sváb paraszt, a „mujderral“ meg a Szepe gyerekekkel bejött a tegnapi hetivásárra. Többek között egypár módos csizmát vettek a Szepeinek. Ahogy annak rendje és módja szerint bevégezték a vásárt, egynéhány kelázi sörre betértek a korcsmába. Ittak iddogáltak, ezen közben pedig a Szepe gyerekek szépen felhuzta a vadonatúj csizmákat. Ugy dél felé járt az idő, mikor kászálódni kezdtek. A két öreg hamar kipöngött az utcára, de a Szepe csak nem jön utánuk.

Bemegy érte az apja:
— No, Szepe, mi lesz?
— Nem tok menni, szolt a kis legény s majdnem pityergésbe kezdett.
Az öreg sváb müértöleg tapogatta a Szepe csizmáit.
— Nem tudsz menni, pedig akkuratossan passzul a lábához a csizma. Lépj ki csak.
A gyerekek megpróbálta, de nem ment a dolog.
Akkor jöttek rá, hogy Szepe ugy huzta fel a csizmákat, amint azok a — fülüknél fogva össze voltak kötve.

— **Koncert a Béga partján.** Vettük a következő sorokat: Igen tiszteit szerkesztő ur! Magam is szeretem a koncerteket, de szereti azt főleg a nagybecskereki közönség, mely különösen abban a formában rajong érte, ha ingyen jön. No de abból a hangversenyből, a mely a rendőrség közvetlen közelében folyik le napról-napra, azt hiszem egyikünk sem kér. A gyöngébbek kedveért meg kell említenem, hogy valami háromféle látványosság gyönyörködteti itt a közönséget: lehet hintázni, végig nézni a panorámában a helyszíni fotográfiák nyomán készült bur és kínai képeket, a ki pedig ehhez vonzódik, az gyakorolhatja magát a cébalövésessel. Eddig még rendén van a dolog. De ki parancsolja, hogy az emberek verkliszó mellett üssék fejüket a felső gerendába? Vagy okvetlenül dallal, zenével kell üdvözlésemre jönnie a látványosságot terjesztő emberiségnek, ha megnézem a burok történetét? Aztán hogy

Pedig most éppen nagyon kellene. Mert ime, a gyerek csak gyerek marad, és a Cseke Péter unokája is az iskolából hazajövet elment a jégre csuszálni. Reggel aztán nem tudott fölkelni, csak nyögött.

A beteg gyerek nyögését pedig keserves hallani az olyan embernek, akinek szíve van; az pedig van a szegény embernek is. Cseke Péter jól befűtötte a szobát és ott hagyta a leányát a gyerekekkel, maga elment a paphoz morzsolni. Arra a husz krajcárra szükség van, mert anélkül nem lesz holnap kenyér; itthon meg ugy sem segíthet.

Hanem a morzsolás közben is mindig a gyermek járt az eszében. Amint duruzsolt a kukoricacső a morzsolószék vasán, mintha abból is folyton a beteg gyermek nyögését hallotta volna.

Nem bírta tovább délnél. Hazaballagott, hogy megnézzé, hogyan van az unokája? Az pedig már akkor nagyon rosszul volt. Az arca égett a láztól és félrebeszélte, az anyja meg tehetetlenül sirdogált mellette. Ennek orvos kellene, de nincs pénz, se orvosra, se patikára.

Cseke Péter nem tudott a szobában maradni, kiment a ház elé, hogy ne halljon semmit. De mi haszna, ha a gondolatait nem hagyhatta el magától? Ott künn is mintha hallotta volna, mi történik ott benn. Tehetetlensége érzetében kicsordult a könyve.

— De ha nincs pénz — dünnyögte, hogy magát vigasztalja.

Elővette zsebéből a pipát, hogy azzal üzze el a szomorúságát. Mig töltögette hosszan elgondolkozott. Aztán mikor rágyujtott, csöndesen elindult be a piac felé. Olyan vontatva ment, mintha valami huzta volna hátra, más meg toltta volna előre.

— Muszáj, hiába — mondta végre elkésredve, aztán töle telhetően sietett. A piacon még mintha egyszer meggondolkoznék, megállt; de mégis csak belépett a mézárászékbe.

— Hallja az ur, mit ér ez a pipa? — mondotta Kukorellinek.

— Mondtam már elégszer, hogy tizenöt forintot adok érte — felelt a mézárász.

— Hát állja az ur a szavát?
— Hogy állom e? — Persze, hogy állom.
— Hát ide pénzzel, itt a pipa.

A mézárász megörült és sietett szaván fogni az öregot, mig meg nem bánja. Mig kifizette, mégis megkérdezte:

— Hát aztán mér' adja el most kend?
— Beteg a gyerek — mondta röviden Cseke Péter, s mig nagy, kék zsebkendője sarkába belecsavarta a pénzt, még hozzátette:

— Aztán, mig visszagyűvök a doktortul, mérjen le az ur egy font hust. De ugy ám, hogy jó leves legyen belüle a gyerekeknek.

Azzal kifordult a székből, rá se pillantva többé a pipára.

Borsos István.

összefoglaló a „Kleine Wittwe“ meg a „Csicsóné“! Az igaz, hogyha Bourget módjára analizáljuk a jellemeiket, hát sok közös vonásra akadunk, de vonjanak külön közösen (Kerge!!! Szedő.) s ne együttesen, mert ez fülbevágó dolog. A szomszédok, sőt a Béga tulsó oldalán lakók napok óta étvágytalanságban szenvednek, a mi valószínű forradalommal válik, ha valaki eltalálja a lövöldében még a centrumot is. Ilyenkor ugyanis megszólal a harmadik, esetleg a negyedik verki, a minek hatásaként környékbeliek szökni készülnek, egy, a tulsó parton lakó háztulajdonos pedig kijelentette ellentengernagyi becsület-szavára, hogy kész felhagyni összes szójátékaival, ha csak megszűnik ez a hecc. De van egy ötletünk s ajánljuk a rendőrség figyelmébe. Ha már engedélyt ad minden csepű-rágónak s nem veszi tekintetbe a polgárok nyugalmát, rendelje el akárcsak próbaképpen, hogy a verki ne este, hanem nappal muzsikáljanak, olyankor, a mikor hivatalos órák folynak. Rendelje el, hogy huzzák a Csicsóné, meg a Kleine Wittwe-című tréfás egyveleget (a mi illetéknépp, az özvegyi ügy jelenleg ugyis aktuális lévén a rendőrségen, kétveleggé válik.) S ha ezek után is engedélyez még fülhasgató koncerteket a város kellő közepén, úgy be fogom látni sok polgártársammal együtt oktalan fel-szólalásomat. Melyhez hasonló jókat kíván hive — X. Y.

A szabadságosok.

A nyaralók, kik valami hűvös égalj alatt keresnek menedéket, a nyári meleg ellen, — ünneptés alkalmakor csak visszatérnek a városba.

Csak úgy mint valami átutazó vendégek, nem pedig, mint törzsbenszülöttek.

Persze elszöktak a becskerek klimatól; egy és más valami az emlékezetükből is kimosódott az idegen égalj alatt s mikor a vonat robog velük a határ felé, szinte más módon sóhajtoznak, mint ahogyan különben, tekintve a közönséges időket, — szokták volt.

Na, hát van is ebben valami. Nagybecskerek valami speciális város, lakosai is speciálisak, szokásra, életmódra, barátságára mindenképpen.

Hiába, az Alföldön termelt meg az a nóta hogy:

Ki a Béga vizét issza,
Vágyik annak szive vissza.

No, de azért a becskerek mindig megmarad becskereknek, bárhol járja is az utját.

Hiába igyekszik elpalástolni e mineműségét, kéri belőle, hogy a Béga mellett fekszik a városa.

A preludiumból azonban elég ennyi. Arról akarok beszélni, hogy miként viselkedik egy becskerek, mikor úgy négy-öt hétig nem látta a hazáját, sőt tán újságlapokban sem olvasta, hogy mi minden történt itt azon idő alatt.

Az igaz, hogy nálunk édes-keves történik ezekben az időkben — ami történik is, arra is ráfogjuk, hogy — kacska. (Minek is fájna a feje a polgártársnak idegenben miattunk?)

Ez magyarázza meg aztán a dolgot, hogy a szabadságos, ha visszatérül, mindenképpen idegennek képzelet magát, (már csak úgy affektáltan, látszólag) s más hazát gondol magának, mint a régi volt.

Hogy kiszáll a vasuti állomáson s nem találja a régi hordárját, bosszusan szól:

— No, ez már mégse járja.

Hogy végigmegy az utcán s a rozsz, régi kövezet helyett aszfalton tapos a lába, megborzalja a haját és felsóhajt:

— Ejnye, ejnye.

Ha nem azt a rendőrt találja a poszton, aki távozásakor ott állott, ez megint nem tetszik neki:

— A rozsmaring-ágát, mi történhetett Becskerekkel?

Egyik ismerőse, ha eléje vetődik, szinte félve szólja meg:

— Te vagy?

— Én.

— És te?

— Én is.

— Meghíztál.

— Jó a becskerek levegő.

— Te pedig megszoványodtál.

— Rosz az idegen-klima.

Igy lépésről-lépésre, szóról-szóra, — nem sok huzavonával, de mégis beleéli magát a régi viszonyokba.

Sőt mikor hallja az éjjeli kávéházakból csendesesen kiszűrődő muzsikaszót, — akkor már egészen becskerek.

Mert nem lehet más város az, mint ez a miénk, ahol minden bu-baj dacára is muzsikaszó hangzik, vigadnak az emberek, habár sirva is.

A szabadságos azután nem is vágyik ki belőle a —
F— a.

Szerkesztői üzenetek

X. y. z. A mint látni is méltóztatik, a legutóbbi időben teljesen ebben az irányban haladunk, mert magunk is rájöttünk, mielőtt szives levelét vettük volna. Okozni azonban az életet tessék, a melyik nem ad mindennap huszártisztes fürdőirténeteket, meg szerelmi házasságokat, hanem a maga vad realizmusával szövi az élet fonalát, nem válogatva, hogy melyik való kis lányoknak és melyik nem.

S. J. Elkésve érkezett, akkorára kaptunk már onnan tudósítást.

M. J. A napokban jön; köszönjük.

Kedves. Maga nagyon kedves, de azért ajánljuk, hogy ne írjon több verset. Legkevésbé ajánljuk a tárcáirást.

H. E. Téved, mikor azt hiszi, hogy a versei jók voltak. Hogy azonban őszinték legyünk, tartozunk annak a kijelentésével, hogy nem éppen ön küldi nekünk a legrosszabb verseket. Vigasztalódjék tehát. A küldeményt tehát, miként ön mondja, nem „érvényesíthetjük becses lapunkban.“ Egy strófát azonban ide igtatunk:

Sebb a virág kikeletkor,
Mint ősz kezdetén;
Sebb a nap a bágyadt holdnál
S csillag fényénél.

O. A. Józseffalva Sajaolatunkra nem közölhet.

Hazairás. Teljes érdek nélküli szellemeskedés.

K. M. Bogáros. Köszönet a küldeményért, nagyon meghatótt a figyelme.

TÁVIRATOK.

Umberto temetése.

Budapest, aug. 1. (A „Torontál“ ered. táv.) Rómából sürgönyzik, hogy eddigi megállapodások szerint a meggyilkolt Umberto király temetése szombaton fog végbemenni; és pedig a holttest beszentelése után a Turin melletti Super-gan levő családi sirboltba szállítják. Az olasz parlament üléseit hétfőre hívták össze.

Az új olasz király.

Budapest, aug. 1. (A „Torontál“ eredeti távirata.) III. Viktor Emanuel Ilona királynéval az éjjel két óraker Nápolyba érkezett. Mindketten vasuton azonnal tovább utaztak. Rómát reggel fél hétkor érintették. Pár pernyi tartózkodás után tovább utaztak Monzába, ahová külön vonatuk este hétkor fog megérkezni.

A romániai zsidók.

Budapest, aug. 1. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A román belügyminiszter értesítette a magyar kormányt, hogy be-szüntette a romániai kivándorló zsidók elleni eljárást, azok visszatérhetnek Romániába. A Budapesten levő romániai zsidók számára 80.000 koronával beszüntették a gyűjtést. Ezeket haladéktalanul Kanadába szállítják.

A szerb király esküvője.

Budapest, aug. 1. (A „Torontál“ ered. táv.) Belgrádi jelentések szerint Sándor szerb király esküvőjét Lunjevica Drá-gával f. hó 5-ikére, vasárnapra tűzték ki. Egyik házassági tanu az orosz cár képviselőjében Kapniszt bécsi orosz nagy-követ lesz.

A khedive Bécsben.

Budapest, aug. 1. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik: hogy Abbas basa, khedive oda érkezett.

A kínai veszedelem.

Budapest, aug. 1. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Brüsszelből sürgönyzik: shanghai jelentések szerint a Csungli-Yámen vonakodik sifferes táviratokat továbbítani.

Budapest, aug. 1. (A „Torontál“ ered. táv.) Londonból jelentik: Couger angol követnek a tiencsini angol konzulhoz intézett jegyzéke szerint július 16-ika óta a követségek bombázása megszűnt.

Budapest, aug. 1. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szent Pétervárról táviratozzák: Grodekov tábornok jelenti Khabarovszk-ból, hogy Blagoveszcscenszket a kínaiak már július 26-ika óta bombázzák. Servianov ezredes különítménye elpusztította a kínai falvakat, ahol rablások fordultak elő és 24-ikén elfoglalta Bajantina erődöt, ahol Vuikov ezredes megölték. A kínaiak megfutottak. Öt Krupp-ágyu, négy hajó-ágyu, sok lövészert lett az oroszok zsákmányává.

Budapesti gabonafőzsde.

Budapest, 1900. augusztus 1.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Bánsági	ó	76	7.00	80	0.—	0.—
Tiszavidéki	„	76	7.15	80	7.50	7.70
Pestvidéki	„	76	6.90	80	7.80	7.60
Bácskai	„	76	0.—	80	0.—	0.—
Rozs	uj	elsőrendű	70—72	6.50	6.70	
„	„	másodrendű	—	—	0.00	
Árpa	„	takarmány	60—62	5.90	6.10	
„	„	égetni való	62—64	5.60	5.80	
„	„	sőrfőzésre való	64—66	0.—	0.—	
Zab	„	—	39—41	5.35	5.45	
Tengeri	ó	bánsági	—	5.60	5.85	
„	„	másnemű	—	0.—	0.—	

Határidő üzlet.

Budapest, aug. 1. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) Kielégítő kínálat mellett gyöngé vételkedv. Árak szilárdak.

Kötetett:

Buza októberre	7.62—7.63
„ novemberre	7.94—7.95
Rozs októberre	6.79—6.80
Zab	5.18—5.19
Tengeri augusztusra	6.30—6.31
„ 1901. májusra	4.87—4.88
Repece	13.40—13.45

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskekere, illetve Nagy-Becskekerekről.

Érvényes 1900. május hó 1-től.

Erkezik:

a) a nagybecskerek bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Pancsováról: délelőtt 9 óra 15 p.; délután 5 óra 18 p.
Temesvárról: este 8 óra 34 p.; éjjel 10 óra 18 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Alibunárról: este 8 óra 34 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.; este 7 óra 05 p. (csak minden vasárnapon).
Csőszelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken).

b) a nagybecskereki (nknbt.) pályaudvarra:

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zombolyára: délután 4 óra 36 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.
Temesvárra: délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.
Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.
Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) délután 5 óraker.
Csőszelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnapon).

b) a nagybecskereki (nknbt.) pályaudvarról:

Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

Kishirdetések.

Egy szó ára 4 fillér.

Julius hó 1-től kezdve semmiféle hírlapi beiktatás után a szokásos 30 krajcáros bélyegilletéket megfizetni nem kell. Tehát a címmel ellátott

kishirdetések

is bélyegmentesek.

Minden kishirdetés beiktatása legalább 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet, minden további szó 4 fillérbe, vastagabb betűből 8 fillérbe kerül.

A kis hirdetések előre fizetendők. Értesítéseket a kiadóhivatal ad; levélbeli kérdésekre a válasza való bélyeg melléklendő.

Telefon-értesítéseket nem ad a kiadóhivatal.

Legelőszérűbb a hirdetésilletéket postautalványon küldeni s a szöveget a szelvényre írni. Amennyiben levélben küldetik a hirdetés, ugy az ára bélyegben is mellékelhető.

Akinek

ismeretség híján házastársra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, leányra, gazdatisztra, kulcsárra, vincellérre, kertészre, kúcsárúrra, gazdaszónyrra, szakácsnőre, szobalányra, házi- vagy irodaszolgára, pénzeszédőre, házmesterre, stb.-re van szüksége,

aki

eladni kíván butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát, házat, felkötet, birtokot, kocsit, lovat,

aki

bérbeadni kíván birtokot, házat, vadászterületet, halászatot, üzletet, mithelyt, lakást stb. vagy

aki

mindeneket vétel vagy bérbérvétel céljából keresi;

aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban érteit, ha

a Torontál pol. napilap kishirdetési rovatát használja.

Egyetlen

mindenem! Milyen boldog is vagyok. Öt nap egymás után kaptam töled levelet. Csak irj drágám, ne törődj semmivel. Ne éris félre édesem, tudom, hogy nagyon szeretsz, de olyan szerető szívnek, mint az enyém, minden kevés. Az izgalomság nálam már nem feltékenység, hanem irántad való rajongás. Megértetted ezt, édesem? Mondd csak drágám, mit szól ó az én hosszú leveleimhez? Pá edes kincsem. Ölel. 235.

Veszek

használt, de jó karban levő pedál cimbalmot. Rein Peter, Bégaszentgyörgy. 509

Gyógyszerész-

gyakornoknak 6 osztályt végzett ifjút elfogadok, kit érdem szerint zsebpénzben részesítek. Rutkay gyógyszerész, Kun-Madarason. 238

Állami tanító,

kinek helyén jelenleg tanítónői állás is szerveztetik, cserélni óhajt városi református állami tanítóval. Cim: »Erdélyi« Buda pest, főposta, post-stant. 236

3 éves,

angol gyártmányú cséplő-garnitúra, egy 10 lóerejű magyar állami lokomobil, egy 10 lóerejű Suthleworth-lokomobil, egy 8 lóerejű vasrámás cséplőszekrény, mind kitűnő állapotban eladó. Cim Marrecki János, Battonya. 237

M. kir. államvasutak.

98955/1900. sz.-hoz.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a jövő 1901. évben, eseten 3 éven át szükséges fém-, acél- és vasnemű-anyagok szállításának biztosítását óhajtván, eziránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi augusztus hó 17-ének déli 12 óráig betérjesztendők, a bánatpénz pedig f. évi augusztus hó 16-án déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, a mennyiségek, ugyintén a különleges szállítási feltételek a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrassy-ut 73.) megtekinthetők.

Bpest, 1900. jul. hóban.

198 Az igazgatóság. (Utánnomás nem díjazatik.)

hó 28-ának déli 12 óráig benyújtani szives kedjenek.

Az ajánlatok kizárólag ezen célra rendelt és az említett anyag és leltárbeszerzési szakosztálynál egy példányban ingyen kapható úrlapon és ennek rovatainak pontos kitöltése mellett állítandók ki.

Az ajánlattevők az ócska anyag eladására vonatkozó és 122291/96 sz. alatt fennálló feltételeket magukra nézve kötelezőknek elismerni s azt ivenként 30 filléres magyar bélyeggel és aláírásukkal ellátva ajánlataikhoz csatolni tartoznak. Ezen feltételek nyomtatványtárunkban példányonként 30 fillérért megszerezhetők, vidékieknek pedig a nyomtatványtárhoz intézendő írásbeli megkeresésre és az érte járó 30 fillér és 20 filléres postabélyeg beküldése ellenében postán megküldetnek.

Bánatpénzként a megvenni szándékolt anyag értékének 5% a az ajánlat benyújtására kitűzött határnap előtt egy nappal déli 12 óráig készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban főpénztárunknál letendő. A bánatpénzt az ajánlattal egy borítékban beküldeni nem szabad. Egyéb, habár lebonyolított, ügyletekről még letétünkben lévő fel nem vett biztosítékok ezen ajánlathoz bánatpénzül nem fogadtatnak el.

A bánatpénz letételét igazoló jegy nem csatolandó az ajánlathoz, hanem az ajánlattevő birtokában marad.

Bánatpénz, vagy fent idézett aláírt feltét-füzet nélkül, ugy szintén elégtelen bánatpénzzel nem az előírt úrlapon tett, vagy elkésve beérkezett ajánlatok, valamint olyanok, melyek a feltételektől eltérnek és melyekben javítások, vagy vakarások fordulnak elő, figyelembe vétetni nem fognak. Pótajánlatok egyáltalában nem bocsátatnak tárgyalás alá.

Az ajánlatokban határozottan megnevezendő azon magy. kir. államvasuti állomás, a melyben az ajánlattevő az anyagokat átvenni kívánja, továbbá az ajánlati ár korona értékben kifejezve számokkal és betűkkel és olvashatóan kiteendő. Az anyagoknak esetleges csomagolási költségeit a vevő cég tartozik viselni. Ingyenes csomagolásnak kikötése nem fog figyelembe vétetni.

Az ajánlattevő ajánlatával a pályázat eredményének eldöntéseig kötelezettségben marad, azt tehát időközben vissza nem vonhatja.

Az ajánlatok tetszés szerinti tételekre és rész mennyiségekre is szólhatnak, de a magy. kir. államvasutak igazgatósága is fentartja magának azt a jogot, hogy tetszés szerinti tételeket és részmenyiségeket engedhessen át, melyet ajánló — ha csak az ellenkezőt ki nem kötötte — elfogadni tartozik.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága fentartja továbbá magának azt a jogot, hogy az ajánlatok körül, tekintet nélkül az ajánlott árakra, szabadon választhasson s hogy végre a cél elérésére másféle intézkedéseket is tehessen.

Budapest, 1900. évi július hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Lakás

kiadó november 1-ére a melencei-utcában 435. szám alatt fekvő házamban.

Az addig Ormay mérnök ur által bérbén tartott lakás: 3 lakószobából, előszobából, zárt üvegezett folyosóból, konyha, éléskamara, pincze és padlásból áll és a lugassal ellátott teljesen elkülönített kis kerttel együtt adatik bérbé.

Felvilágosítás nyerhető a legközelebb végbemenendő elutazásomig tölem, azontul a Torontál megyei takaré- és hitelbanknál.

688-3.2

Steintzer Géza.

2520. kig. szám 1900.

689-2.1

Ujabbí árlejtési hirdetmény.

Szerb-Elemér község ovodájának építésére előzőleg kiirt árlejtése közbejött akadályok folytán meg nem tartatván, köz-hírré tételik, hogy az újabbí szóbeli árlejtés folyó évi augusztus hó 7-én délelőtt 9 órakor fog Szerb-Eleméren megtartatni.

Tájékozássul megjegyeztetik, hogy az építkezés az előbbi hirdetménytől eltérőleg egy vállalkozónak fog kiadatni, és hogy a község az építkezéshez csak a szükséges téglát és fuvarszolgálmányt adja.

Bánatpénzként 1000 korona kívánatit.

Szerb-Eleméren, 1900. évi július hó 31-én.

Az előljároság.

Torontálmegye Orlovát községe.

Arlejtési hirdetmény.

Orlovát község előljárosága ezenel köz-hírré teszi, hogy a községi iskolák s melléképületei, valamint egyéb községi épületek tatarozási munkálatai f. é. augusztus hó 2-án d. e. 10 órakor a község-házánál nyilvános árlejtésen kiadatnak.

Felhivatnak mindazok, kik ezen munkálatokat elvállalni hajlandók, a nevezett helyen és időben az árlejtésen való megjelenésre. Az árlejtési és egyéb feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Orlováton, 1900. évi július hó 30-án.

687-3.2

A községi előljároság.

31561 FI/V. szám.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A kézbesíthetlen és fölös szállítmányok, a vasuti üzleszabályzat 70. § a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráruraktáraiban következő napokon kerülnek eladásra, melyre a t. közönség ezenek meghivatik.

Állomás	Ár
Bpest Józsefv. állomáson 1900. augusztus 16-án.	
Pozsony	21 én.
Győr	21-én.
Szatmár-Németi	21 én.
Veszprém	22-én.
Szeged	22 én.
Kolozsvár	22-én.
Budapest Dpr	23 án.
Arad	23 án.
Kassa	23-án.
Kecskemét	27-én.
Debrecen	27 én.
Zágráb	27 én.
Szabadka	28-án.
Pápa	28 án.
Békés-Csaba	28 án.
Eszék	29-én.
Pécs	29-én.
Nagyvárad	29-én.
Budapest nyug. p. u.	30-án.
Miskolc güm. p. u.	30-án.

Budapest, 1900. évi augusztus havában.

Az igazgatóság.

Hirdetések

felvétetnek a

„Torontál“

kiadóhivatalában.